

OBJECHAĆ (22) *vb pf*

objechać (18), **objachać** (4) *Leop.*

Wszystkie samogłoski jasne.

inf objechać (7). ◇ *praet 1 sg m* objechałem (1). ◇ *3 sg m* objechał (2). ◇ *3 pl m pers* objechali (4). ◇ *plusq 3 sg m* był objechał (1). ◇ *imp 2 sg* objeżdź (1). ◇ *3 sg* niech objeździe (1). ◇ [*con 1 sg m* bych objechał.] ◇ *part praet act* objechawszy (5).

Sł stp notuje, Cn s.v. objeżdżam, Linde XVI – XVIII w.

1. *Być tu i tam; odwiedzić kolejno różne miejsca; circuire, perambulare Vulg (10)* : Rewizorowie tylko obiechąć/ *praecedente publicatione* rewidować [...] máią. *SarnStat* 403.

objechać co (8): *KrowObr* 219v; [Józef] Trzydzieści lath miał kiedy ftanął przed oblicznością krolá Pháráoná y obiachał wśyćkie Egyphłkie powiáthy [*circuivit omnes regiones Aegypti*]. *Leop Gen* 41/46; Obieźdź wśyćkie pokolenia Iśráelłkie od Dan aż do Berfábee/ á policz wśyćthek lud/ ábym wiedziáł liczbę iego. *Leop 2.Reg* 24/2; *SarnStat* 234, 401. *Cf* »objechać ziemie«.

objechać kogo (1): Ku pułnocy tám rozmaity narod Tátárłki/ ktorych nikt obiechąć áni wypisáć może dla trudnego przebyćia ieźior/ błót/ y morzá [...] thylko łam Bog onich wie *BielKron* 269.

[*Ze zdaniem okolicznikowym miejsca*: nic krotochwilnieyźzego nie mogę łobie bączyc/ iedno gdybych drugą część [!] świátá ogládał/ á tám obiechał/ gdzie drzewiey nie był. *HistFort* H5.]

W charakterystycznych połączeniach: objechać miasta, pokolenia, powiaty.

Zwroty: »objechać w koło« (1): taką wielką część świátá, Y morzá, y roźnych ziem obiechałem w koło, Ktorych oczy me iáko żywo nie widziáły *CiekPotr* 66.

»objechać ziemie, wiele ziem« [*szyk zmienny*] (2:1): ANi Vlyśses/ áni Iafon młody [...] Ták wiele ziemie łnadź nieobyecháli/ Iáko ty *KochFr* 87; *StryjKron* 637; *CiekPotr* 66.

2. *Przebyć drogę wokół czego, okrążyć co; circumlegere Vulg, Cn; circumequitare, circumire, circumvectari, circumvehi, obequitare, obire Cn [w tym: co (4), kogo (1)] (7)* : Tegoż dnia náłz Hethman z lekkim okrętem obiechał położenie okrętow nieprzyacielłkich/ áby obaczył proporce/ znaki tákieź łprawę ich *BielKron* 459v; A przyplłynáwłzy do Syrákuzy/ zmieśzkáliłmy tám trzy dni. Skąd obiáchawłzy przybyliłmy do Rhegiu *WujNT Act* 28/13.

Zwroty: »w koło, kołem objechać« (1:1): *KochPieś* 2; koni nie pułzczáć/ áź Máłztálerze pierwey go [*pastewnik*] w koło obiechawłzy opátrzą. *GostGosp* 102.

»wszystek świat kołem objechać« (1): Zeglarze bywáli Wśyćtek świát iáko wielki kołem obiecháli. *KochPieś* 2.

a. *Otoczyć (o działaniach wojennych) kogo lub co* (2) : Nieumieią obiechąć nieprzyacielłkiego/ Woyłká/ áni záłádek czynić przes chytrego. *BielSat* L3.

Zwrot: »objechać w koło« (1): Philip Hefki vpominał/ áby żadnego ne żywili obiechawłzy ie w koło/ wyrozumiał ich mieyśce y łprawę/ puścili ná nię łtrzelbę gęłtą *BielKron* 202v.

b. *Ominąć [co]* (1) :

Zwrot: »objechać daleko« (1): A w tym Turcy goniać náłze obaczyli mółth łkázony od náłzych/ pomysłili iż łie boią/ obiecali [*lege: objechali*] onę rzekę dáleko około ieźiorá y poścignęli náłzych woyłko v Iuwenki *BielKron* 309v.

3. Przebyć drogę, pokonać jakąś odległość; circuire Vulg [co] (5) :

Zwrot: »objechać drogę« = *viam conficere Mącz; circuire per viam Vulg [szyk zmienny] (4):* Ciągnęli tedy Krol Iśráelŕki/ Krol Iudŕki/ y Krol Edom/ y obiácháli drogę zá ŕiedm dni *Leop 4.Reg 3/9; Drógę odpráwić álbo obyechác. Mącz 492a, 265d; KochFr 128.*

W przen (o słońcu) (1) : Phebus iusz puł Niebá był obiechał iálŕny *StryjKron 528.*

Synonimy: **1.** nawiedzić; **2.** okrężyć; **a.** otoczyć; **b.** ominąć; **3.** odbyć, przebyć.

Formacje współrdzenne cf JECHAĆ.

Cf **OBJECHANIE**

JB